

**TRƯỜNG ĐẠI HỌC VĂN HÓA HÀ NỘI**  
**KHOA DI SẢN VĂN HÓA**

**TÌM HIỂU CÔNG TÁC BẢO QUẢN HIỆN VẬT ĐƯỢC TRƯNG BÀY  
THƯỜNG XUYÊN TRONG NHÀ TÀI BẢO TÀNG PHÒNG KHÔNG  
KHÔNG QUÂN**

**KHÓA LUẬN TỐT NGHIỆP**  
**NGÀNH BẢO TÀNG HỌC**

Mã Số:

**Người hướng dẫn: TH.S HOÀNG THANH MAI**

**Sinh viên thực hiện: HÀ THỊ LAN ANH**

HÀ NỘI-2013

## MỤC LỤC

<b>MỞ ĐẦU .....</b>	<b>1</b>
<b>CHƯƠNG 1: KHÁI QUÁT VỀ BẢO TÀNG PHÒNG KHÔNG KHÔNG QUÂN VÀ NỘI DUNG TRUNG BÀY THƯỜNG XUYÊN CỦA BẢO TÀNG .....</b>	<b>7</b>
<b>1.1. Khái quát về Bảo tàng Phòng không- Không quân .....</b>	<b>7</b>
1.1.1. Quá trình hình thành bảo tàng Phòng không .....	7
1.1.2. Quá trình hình thành bảo tàng Không quân.....	8
1.1.3. Quá trình hình thành và phát triển của Bảo tàng Phòng không Không quân .....	8
<b>1.2. Đặc trưng và chức năng của bảo tàng Phòng không- Không quân ....</b>	<b>9</b>
1.2.1. Đặc trưng của Bảo tàng Phòng không- Không quân .....	9
1.2.2. Chức năng của Bảo tàng Phòng không- Không quân.....	11
<b>1.3. Các hoạt động nghiệp vụ của bảo tàng Phòng không- Không quân ..</b>	<b>12</b>
<b>1.4. Nội dung trưng bày trong nhà của bảo tàng Phòng không - Không quân .....</b>	<b>15</b>
<b>CHƯƠNG 2: THỰC TRẠNG CÔNG TÁC BẢO QUẢN HIỆN VẬT ĐƯỢC TRUNG BÀY THƯỜNG XUYÊN TRONG NHÀ TẠI BẢO TÀNG PHÒNG KHÔNG - KHÔNG QUÂN.....</b>	<b>21</b>
<b>2.1. Tầm quan trọng của công tác bảo quản hiện vật trong trưng bày thường xuyên của Bảo tàng Phòng không- Không quân .....</b>	<b>21</b>
2.1.1. Khái niệm bảo quản .....	21
2.1.2. Khái niệm bảo quản phòng ngừa .....	21
2.1.3. Tầm quan trọng của công tác bảo quản hiện vật .....	23
<b>2.2. Thực trạng công tác bảo quản hiện vật trong trưng bày thường xuyên của Bảo tàng Phòng không - Không quân.....</b>	<b>24</b>
2.2.1. Hiện vật và đặc điểm hiện vật.....	24
2.2.2. Phương pháp bảo quản và phương tiện trưng bày hiện vật .....	33
<b>2.3. Các tác nhân gây hại đối với hiện vật trưng bày .....</b>	<b>35</b>
2.3.1. Môi trường .....	35
2.3.2. Sinh vật phá hoại.....	39

2.3.3. Nhân tố con người.....	42
2.3.4. Thiên tai, thảm họa .....	44
2.3.5. Ô nhiễm môi trường.....	44
<b>2.4. Thực trạng công tác bảo quản hiện vật trong trưng bày thường xuyên của bảo tàng Phòng không- Không quân .....</b>	<b>45</b>
2.4.1. Thực trạng về đội ngũ cán bộ làm công tác bảo quản .....	45
2.4.2. Thực trạng về phương pháp bảo quản hiện vật trên trưng bày thường xuyên ở bảo tàng Phòng không- Không quân .....	49
2.4.3. Thực trạng về trang thiết bị bảo quản tại bảo tàng Phòng không- Không quân .....	57
<b>CHƯƠNG 3: MỘT SỐ GIẢI PHÁP NHẪM NÂNG CAO HIỆU QUẢ CỦA CÔNG TÁC BẢO QUẢN HIỆN VẬT ĐƯỢC TRƯNG BÀY THƯỜNG XUYÊN TRONG NHÀ TẠI BẢO TÀNG PHÒNG KHÔNG-KHÔNG QUÂN.....</b>	<b>61</b>
<b>3.1. Nhận xét chung về công tác bảo quản hiện vật trên trưng bày trong nhà tại bảo tàng Phòng không- Không quân .....</b>	<b>61</b>
3.1.1. Ưu điểm.....	61
3.1.2. Một số tồn tại .....	63
<b>3.2. Giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả của công tác bảo quản hiện vật được trưng bày thường xuyên trong nhà tại bảo tàng Phòng không- Không quân.....</b>	<b>65</b>
3.2.1. Các giải pháp tránh tác động về môi trường.....	65
3.2.2. Các giải pháp tránh tác động của con người.....	72
<b>KẾT LUẬN .....</b>	<b>77</b>
<b>TÀI LIỆU THAM KHẢO .....</b>	<b>78</b>
<b>PHỤ LỤC</b>	

## MỞ ĐẦU

### 1. Lý do chọn đề tài

Trải qua bao thăng trầm của lịch sử, bao thiên tai bão lũ, di sản văn hóa vẫn luôn được gìn giữ để minh chứng cho dấu ấn huy hoàng của quá khứ, nền tảng của đời sống đương đại và cũng để cho nhân dân ta có quyền tin tưởng vào tương lai.

Bảo tàng là nơi trưng bày và lưu trữ tài liệu, hiện vật liên quan đến một hoặc nhiều lĩnh vực như lịch sử, văn hóa của một dân tộc hay một giai đoạn lịch sử nào đó nhằm mục đích giáo dục, học tập, nghiên cứu và thỏa mãn trí tò mò tìm hiểu về quá khứ. Xã hội càng văn minh thì bảo tàng càng có ý nghĩa quan trọng hơn.

Hiện vật bảo tàng là đối tượng tự nhiên hay văn hóa lịch sử được nhập vào sưu tập bảo tàng, là tư liệu ban đầu của tri thức và tác động cảm xúc và mang giá trị bảo tàng. Việc lưu giữ hiện vật là việc vô cùng quan trọng vì không có hiện vật thì không có bảo tàng. Phải làm như thế nào để hiện vật có thể kéo dài tuổi thọ, giữ gìn nguyên vẹn, để con cháu chúng ta vẫn được tiếp thu những giá trị văn hóa của chúng. Đó chính là cơ sở, nền tảng của việc bảo quản hiện vật Bảo tàng.

Hiện nay, ở nước ta có rất ít những công trình nghiên cứu nói đến việc bảo quản hiện vật trên trưng bày. Từ đó có thể thấy, việc bảo quản hiện vật trong trưng bày của Bảo tàng đến nay vẫn chưa được chú trọng nhiều nên ảnh hưởng rất nhiều đến hiện vật.

Bảo tàng Phòng không - Không quân là bảo tàng lưu giữ rất nhiều những tài liệu hiện vật ở nhiều chất liệu khác nhau, đòi hỏi phải có cách bảo quản khác nhau. Song bảo tàng đã năng động và tiếp cận với những biện pháp khoa học mới để gìn giữ hiện vật từ các chuyên gia trong nước cũng như nước ngoài.

Là sinh viên chuyên ngành Bảo tàng, lại trực tiếp thực tập tại bảo tàng Phòng không- Không quân nên em chọn đề tài “TÌM HIỂU CÔNG TÁC BẢO QUẢN HIỆN VẬT ĐƯỢC TRƯNG BÀY THƯỜNG XUYÊN TRONG NHÀ TẠI BẢO TÀNG PHÒNG KHÔNG - KHÔNG QUÂN” làm khóa luận tốt nghiệp của mình.

## **2. Mục đích nghiên cứu**

- Giới thiệu khái quát về Bảo tàng Phòng không- Không quân và nội dung trưng bày trong nhà của Bảo tàng.

- Tìm hiểu thực trạng công tác bảo quản hiện vật trưng bày trong nhà của Bảo tàng. Đề xuất một số giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả của công tác bảo quản hiện vật trong trưng bày của bảo tàng.

## **3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu**

- Đối tượng nghiên cứu: Công tác bảo quản hiện vật trên trưng bày trong nhà tại Bảo tàng Phòng không- Không quân.

- Phạm vi nghiên cứu:

Về thời gian: Công tác bảo quản hiện vật trên trưng bày trong nhà tại bảo tàng Phòng không- Không quân từ khi thành lập đến nay.

Về không gian: Phòng trưng bày thường xuyên của bảo tàng Phòng không- Không quân.

## **4. Phương pháp nghiên cứu**

- Cơ sở phương pháp luận: Chủ nghĩa Mác Lênin đó là quan điểm duy vật biện chứng và duy vật lịch sử.

- Phương pháp nghiên cứu liên ngành: Lịch sử, Bảo tàng học, dân tộc học...

- Các phương pháp khác: Khảo sát, phân loại, thống kê...

## **5. Bố cục khóa luận**

Ngoài phần mở đầu và kết luận, luận văn được chia làm 3 chương:

- Chương 1: **Khái quát về bảo tàng phòng không không quân và nội dung trưng bày thường xuyên của bảo tàng.**

- Chương 2: **Thực trạng công tác bảo quản hiện vật được trưng bày thường xuyên trong nhà tại bảo tàng phòng không- không quân.**

- Chương 3: **Một số giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả của công tác bảo quản hiện vật trong trưng bày thường xuyên trong nhà tại bảo tàng phòng không- không quân.**